

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ

Матеріали
VI міжнародної науково-практичної конференції
«Соціалізація особистості
у сучасних соціокультурних контекстах»

Затверджено
редакційно-видавничою радою
Харківського національного
педагогічного університету
імені Г.С.Сковороди
Протокол № 2 від 02.04.2015 р.

Харків 2015

Редакційна колегія:

Денисенко І.Д. – доктор філософських наук, професор

Куц Г.М. – доктор, політичних наук, професор

Півнева Л.М. – доктор політичних наук, професор

Радіонова І.О. – доктор філософських наук, професор

Роговський О.М. – доктор філософських наук, професор

Затверджено редакційно-видавничою радою

Харківського національного педагогічного

університету імені Г.С.Сковороди

Протокол № 2 від 02.04.2015 р.

Збірник складено за матеріалами VI міжнародної науково-практичної конференції: «Соціалізація особистості у сучасних соціокультурних контекстах», що проходила 15 травня 2015 року у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С.Сковороди.

Видано за рахунок укладачів

Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції «Соціалізація особистості у сучасних соціокультурних контекстах». Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди. – Харків: ХНПУ, 2015. – 136 с.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди, 2015

Крюков А.И. Политическая социализация как фактор взаимодействия власти и личности	58
Куц Г.М. Сутність та основні характеристики політичного дискурсу	60
Малявин Е.В. Особенности трансформации и институционализации современных партий в Украине.....	63
Поліщук І.О. Політична культура епохи постмодерну	64
Прокопчук Ю.С. Ідеологічна соціалізація як стабілізуючий чинник суспільного розвитку	66
Ревенко Н.Г. Партийна та виборча системи в Україні: суспільні очікування та політичні реалії.....	69
Савельєва Т.П. Політична комунікація у мережевому суспільстві	72

РОЗДІЛ III. «ДЕСОЦІАЛІЗАЦІЯ ТА РЕСОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ У СУСПІЛЬСТВІ, ЩО ТРАНСФОРМУЄТЬСЯ»

Борисенко Н.О. Основні стратегії ресоціалізації неповнолітніх у вітчизняній психолого-педагогічній практиці	74
Карпєєва Л.Ф., Пелішенко І.І. Ювенальна злочинність: соціологічний вимір	77
Крутий О.М., Лопатченко І.М. Соціально-екологічна модель особистісної соціалізації дітей сиріт.....	80
Марченко И.И. Воздействие происходящих перемен на социализацию личности	82
Пелішенко В.О. Особистість злочинника: визначення, типи, умови формування	85
Стрельнікова О.О. Волонтерська діяльність у сучасному українському суспільстві.....	88
Турко І.І. Вплив зовнішніх чинників на підстави виникнення трудових правовідносин	90
Чернова Л.Є. Фактори адаптації першокурсників до навчання у ВНЗ за сучасних умов розвитку українського суспільства	92

РОЗДІЛ IV. «РЕЛІГІЯ І ДУХОВНА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ»

Гужва О.П. Буття та життєтворчість у соціокультурному контексті.....	96
Здоровенко В.В. Досвід розбудови соціального організму як мистецького твору	99
Кузнецов О.І. Духовний інтелект у вимірі духовного потенціалу особистості.....	102

ЛІТЕРАТУРА

1. Антонян Ю.М. Психология преступника и расследование преступления [Электронный ресурс] / Ю.М. Антонян, М.И. Еникеев, В.Е. Эминов. — Режим доступа : <http://yrsy.com/files/ucheb/anton/02htm>
2. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі : навч. посіб. / О.В. Безпалько. — К. : Центр учбової літератури, 2009. — 208 с.

О. О.Стрельнікова

Харківський національний педагогічний
університет імені Г. С. Сковороди

ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ У СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

У розвинених країнах світу добродійна діяльність (а разом з нею й волонтерство) являє собою повсякденну соціальну практику. Протягом останніх років волонтерський рух набув значних обсягів і в українському суспільстві.

Однією з важливих ознак розвинутої волонтерської діяльності є наявність масової участі в ній населення. Для сучасного соціально-економічного стану України масова добродійна діяльність у формі пожертв не є характерною оскільки матеріальні ресурси більшості громадян обмежені, організаційні форми для акумуляції добродійних коштів нерозвинуті, а також відсутня, власне, культура добродійності, традиції благодійної діяльності у свідомості людей. Тому в умовах сучасного українського суспільства стає характерною така форма добродійної діяльності як волонтерство (добровільність), оскільки вона є доступною для тих прошарків населення, які мають обмежені фінансові та матеріальні ресурси.

За даними дослідження, проведеного GfK Ukraine на замовлення Організації Об'єднаних Націй в Україні, у 2014 році майже чверть українців (23%) мали досвід волонтерства, при цьому 9% громадян почали займатися волонтерством протягом останнього року [1]. Основним напрямком діяльності волонтерів, за даними дослідження, стала допомога українській армії та пораненим (майже 70% волонтерів надавали такий вид допомоги).

Слід зазначити, що до подій останніх двох років найактуальнішими напрямками волонтерської допомоги були підтримка соціально незахищених верств населення та благоустрій громадського простору.

Вітчизняні дослідники визначають постійність та регулярність як важливі риси волонтерства [2]. Постійність та регулярність потребують створення адекватних організаційних форм. Оскільки вони ще мало розвинуті, то людська потреба допомогти «іншому» реалізується головним чином через дружні, родинні, сусідські та інші особисті зв'язки (соціальні мережі) [2]. Тому більшість опитаних волонтерів зазначили, що надають таку допомогу 1-2 рази на місяць самостійно, не беручи участі в конкретних волонтерських проектах [1].

Стаття 16 Закону України «Про благодійництво та благодійні організації» визначає волонтерство як специфічну форму доброчинності, «надання безпосередньо допомоги особистою працею, послугами чи передачі результатів особистої творчої діяльності» [3, ст. 16]. Однак, на нашу думку, таке визначення потребує доповнення чи уточнення, оскільки воно не розмежовує добровільну безкорисливу допомогу на основі особистих зв'язків та безкорисливе надання послуг та праці особам та організаціям, які їх потребують, яке не обумовлене родинними та іншими особистими зв'язками. Саме на цьому аспекті наголошено у Законі України «Про волонтерську діяльність»: «Безоплатне виконання робіт або надання послуг особами, що ... здійснюється на основі сімейних, дружніх чи сусідських відносин, не є волонтерською діяльністю» [4, ст. 2]. Послуги й праця волонтера надаються раніше не встановленому та не визначеному колу осіб, тобто кожному, хто має потребу у певній сторонній допомозі. Таким чином, волонтером не може бути людина, яка безкорисно допомагає своїм знайомим, які потребують цієї допомоги. Однак такі особисті відносини нерідко у процесі волонтерської діяльності встановлюються та закріплюються.

У Законі України «Про волонтерську діяльність» поняття «волонтер» трактується як фізична особа, яка досягла вісімнадцятирічного віку і здійснює

волонтерську діяльність на добровільній та безоплатній основі [4]. «Волонтерами можуть бути громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, а також громадяни України віком від шістнадцяти років, якщо вони здійснюють волонтерську діяльність на території України, за письмовою згодою одного з батьків (усиновлювачів) або піклувальника» [4, ст. 7].

Масове волонтерство як феномен культури колективного життя являє собою норму поведінки, яка обґрунтована та пояснена моральними авторитетами, схвалена та засвоєна суспільством. В ідеальному стані волонтерство повинно бути певним різновидом добродійної діяльності, яка визначає допомогу іншому як культурну норму існування людини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Волонтерський рух в Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.gfk.com/ua/Documents/Presentations/report_vyshlisky.pdf
2. Волонтерський рух в Україні: тенденції розвитку / [за ред. Р. Х. Вайноли]. — К. : Академпрес, 2003. — 112 с.
3. Закон України «Про благодійництво та благодійні організації» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 1997. — № 46. — 292 с. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=531%2F97%E2%F0&zahyst=4/UMfPEGznhhxPk.ZiTCXiQuHI4hss80msh8Ie6>
4. Закон України «Про волонтерську діяльність» // Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 2011. — № 42. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3236-17>

І.І. Турко

Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди

ВПЛИВ ЗОВНІШНІХ ЧИННИКІВ НА ПІДСТАВИ ВИНИКНЕННЯ ТРУДОВИХ ПРАВОВІДНОСИН

Ще в римському праві виділяли декілька підстав виникнення правовідносин: контракти, квазі-контракти, делікти, квазі-делікти.

Що стосується українських правових цінностей, то вони сформувалися в основному на засадах слов'янської східноєвропейської цивілізації, для якої